

Datum van
inontvangstneming

:

11/05/2022

Zaak C-201/22**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

15 maart 2022

Verwijzende rechter:

Korkein oikeus (Finland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

15 maart 2022

Verzoekende partij:

Kopioisto r.y.

Verwerende partij:

Telia Finland Oyj

VERZOEKSTER	Kopioisto r.y.
VERWEERSTER	Telia Finland Oyj
VOORWERP	geschil over auteursrecht

BESLISSING VAN DE KORKEIN OIKEUS (HOOGSTE RECHTER IN
BURGERLIJKE EN STRAFZAKEN, FINLAND)

Voorwerp van de procedure

1. De zaak heeft betrekking op de uitlegging van artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten (hierna: „richtlijn 2004/48”). Het gaat om de vraag of een organisatie die als zogenoemde collectieve beheerorganisatie op grond van artikel 3, onder a), van richtlijn 2014/26/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor het online gebruik ervan op de interne markt (hierna: organisatie belast met de

toekenning van contractuele licenties*) auteursrechthebbenden collectief vertegenwoordigt, moet worden aangemerkt als een organisatie met procesbevoegdheid in de zin van artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48, dat wil zeggen dat zij het recht heeft om in eigen naam een vordering wegens inbreuk op het auteursrecht in te stellen. **[Or. 2]**

2. Het Hof van Justitie heeft artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48 aldus uitgelegd dat aan een licentieorganisatie die de rechthebbenden collectief vertegenwoordigt, het recht moet worden verleend om in eigen naam een vordering in te stellen wegens inbreuk op het auteursrecht van de rechthebbenden die zij vertegenwoordigt, op voorwaarde dat zij naar nationaal recht wordt geacht een rechtstreeks belang te hebben bij de vrijwaring van die rechten en naar nationaal recht daarvoor procesbevoegd is (arrest van 7 augustus 2018, C-521/17, SNB-REACT, EU:C:2018:639, punten 34-35 en 38-39).

3. Uitgelegd moet worden of het voor het ontstaan van het recht in de zin van artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48 volstaat dat een licentieorganisatie naar nationaal recht de algemene procesbevoegdheid heeft en krachtens § 25h (in de versie 821/2005) en § 26 (in de versie 607/2015) van de Tekijänoikeuslaki (hierna: „auteurswet”) het recht heeft om namens alle rechthebbenden in de betrokken bedrijfstak contractuele licenties voor de heruitzending van televisie-uitzendingen te onderhandelen en te verlenen, dan wel of die procesbevoegdheid slechts ontstaat indien de licentieorganisatie naar nationaal recht uitdrukkelijk bevoegd is om in eigen naam een vordering wegens inbreuk op de betrokken rechten in te stellen.

4. Voor de beoordeling van de zaak is van doorslaggevend belang of bij de uitlegging van artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48 de inhoud van het rechtstreekse belang in situaties als die in het hoofdgeding in de verschillende lidstaten op uniforme wijze moet worden uitgelegd. Wat verder zou moeten worden uitgelegd is of de door het nationale recht aan een licentieorganisatie opgedragen taak om licenties te verlenen voor bepaalde vormen van gebruik van werken, haar ook een rechtstreeks belang verleent om in eigen naam een vordering wegens inbreuk op een dergelijk auteursrecht in te stellen tegen gebruik van werken zonder een contractuele licentie. In dit verband is evenmin duidelijk welke betekenis bij de uitlegging van de procesbevoegdheid in de zin van artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48 moet worden gehecht aan het recht op eigendom **[Or. 3]** in de zin van artikel 17 van het Handvest van de grondrechten, met name gelet op het feit dat het een recht van licentieorganisaties is om een vordering wegens inbreuk op het auteursrecht in te stellen ook namens de auteurs wier werken van rechtswege rechtstreeks vallen binnen de werkingssfeer van de door de organisatie verleende licenties, maar die haar geen volmacht tot beheer of om in rechte op te treden hebben verleend.

* Opm. van de vert.: Het Finse begrip „sopimuslisenssi” (letterlijk: contractuele licentie) verwijst naar zogenoemde verruimde collectieve licenties (ook wel verruimde collectieve contractuele licenties) (Engels: extended collective license).

5. In de tweede plaats moet ook worden uitgelegd of de volmachten tot beheer en om in rechte op te treden die de auteurs aan een organisatie voor het collectieve beheer van rechten hebben verleend, voor de organisatie een rechtstreeks belang doen ontstaan bij de vrijwaring van de rechten waarop de volmachten betrekking hebben.

Relevante feiten

Aanhangige zaak

6. De geregistreeerde vereniging Kopiosto r.y. (hierna: „Kopiosto”) is een collectieve beheerorganisatie die houders van auteursrechten vertegenwoordigt in de zin van artikel 3, onder a), van richtlijn 2014/26 en die door het ministerie van Onderwijs en Cultuur is erkend als organisatie belast met de toekenning van contactuele licenties in de zin van § 26 (in de versie 607/2015) van de auteurswet (404/1961) om met gebruikers van werken overeenkomsten te sluiten over onder meer de doorgifte van een werk dat is opgenomen in een radio- of televisie-uitzending overeenkomstig § 25h, lid 1, (in de versie 821/2005) van de auteurswet. Kopiosto beheert en verleent licenties voor talrijke auteurs, mede op grond van volmachten die de auteurs haar hebben verleend.

7. De naamloze vennootschap Telia Finland Oyj (hierna: „Telia”) exploiteert een kabeltelevisienet waarin de signalen van binnenlandse vrij toegankelijke televisiezenders worden doorgegeven voor openbare ontvangst. Telia heeft voor haar handelingen geen contractuele licentie van Kopiosto verkregen krachtens § 25h, lid 1, van de auteurswet. **[Or. 4]**

8. In de onderhavige zaak vraagt Kopiosto de Korkein oikeus in eigen naam vast te stellen dat Telia inbreuk maakt op de auteursrechten van de door Kopiosto vertegenwoordigde auteurs, en vordert zij financiële compensatie en schadevergoeding voor de inbreuk. Als grondslag voor haar vordering vraagt Kopiosto vast te stellen dat de handelingen van Telia een heruitzending van televisie-uitzendingen in de zin van § 25h van de auteurswet vormen en dat de heruitzending zonder contractuele licentie een inbreuk vormt op de auteursrechten die Kopiosto in de eerste plaats uitoefent als organisatie belast met de toekenning van contractuele licenties of, in de tweede plaats, op grond van de volmachten die haar door de auteursrechthebbenden zijn verleend.

9. Telia is van mening dat Kopiosto niet bevoegd is om een vordering wegens inbreuk op auteursrechten in te stellen. De bevoegdheid van Kopiosto om te verzoeken om vaststelling dat de handelingen van Telia een heruitzending van televisie-uitzendingen vormen, is niet in geschil.

Tussenvonnis van de Markkinaoikeus (marktrechtbank) van 18 juni 2019

10. Bij zijn beslissing, waartegen de hogere voorziening is gericht, heeft de Markkinaoikeus het verzoek van Kopiosto om vaststelling dat de handelingen van Telia een heruitzending van televisie-uitzendingen vormden, afgewezen en de op inbreuk van het auteursrecht gebaseerde vorderingen niet-ontvankelijk verklaard. Volgens de Markkinaoikeus was Kopiosto niet bevoegd om in eigen naam een vordering wegens inbreuk in te stellen namens rechthebbenden die zij als organisatie belast met de toekenning van contractuele licenties vertegenwoordigde in de situaties die worden geregeld door § 26 van de auteurswet. De rechter was van oordeel dat Kopiosto evenmin bevoegd was om een vordering wegens inbreuk in te stellen namens de rechthebbenden die haar een volmacht hadden verleend om hun rechten te beheren en om in rechte op te treden. **[Or. 5]**

Hogere voorziening bij de Korkein oikeus

11. De Korkein oikeus heeft de hogere voorziening van Kopiosto toegewezen en is begonnen met de behandeling van de vraag of Kopiosto als organisatie belast met de toekenning van contractuele licenties gerechtigd is om in eigen naam tegen Telia gerichte vorderingen in te stellen op grond dat Telia geen overeenkomst inzake een contractuele licentie met Kopiosto heeft gesloten. De Korkein oikeus heeft zich nog niet uitgesproken over Kopiosto's verzoek om toelating van een hogere voorziening, voor zover het de verzoeken tot vaststelling dat Telia's handelingen een heruitzending van televisie-uitzendingen vormen, betreft.

12. Volgens Kopiosto is zij bevoegd vorderingen wegens inbreuk op het auteursrecht in te stellen, voornamelijk omdat zij, door haar positie als licentieorganisatie, het in artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48 vereiste rechtstreekse belang heeft om op te treden in het geval van ongeoorloofd gebruik van de werken van de auteurs die zij vertegenwoordigt (zie bijvoorbeeld de punten 50 alsmede 119 tot en met 120 van het verzoekschrift van Kopiosto in hogere voorziening). Kopiosto verleent verruimde collectieve licenties voor het gebruik van werken in het geval van een doorgifte en int en verdeelt de uit hoofde van de overeenkomsten voor het gebruik verschuldigde vergoedingen onder de auteurs. In het geval van massaal gebruik van werken zouden individuele rechthebbenden niet de feitelijke mogelijkheid hebben om op te treden in het geval van ongeoorloofd gebruik van hun werken, en de procesbevoegdheid van de licentieorganisatie zou zorgen voor een doeltreffende handhaving van de rechten van de auteurs. Volgens Kopiosto strekt haar bevoegdheid om in eigen naam een vordering in te stellen zich dus ook uit tot het ongeoorloofde gebruik van de werken van auteurs in de betrokken bedrijfstak wier werken krachtens de auteurswet het voorwerp vormen van een door Kopiosto verleende verruimde collectieve licentie. Volgens Kopiosto wordt de bevoegdheid van de organisatie om in eigen naam een vordering in te stellen in geschillen betreffende inbreuk op het auteursrecht in de nationale rechtspraak erkend.

13. Subsidiair betoogt Kopiosto dat zij ten minste gerechtigd is vorderingen in te stellen wegens het ongeoorloofde gebruik van de werken van auteurs wier auteursrechten zij op grond van de haar door de auteurs verleende volmachten tot beheer en procesvoering beheert. **[Or. 6]**

14. Volgens Telia is Kopiosto als licentieorganisatie niet gerechtigd om in eigen naam vorderingen in te stellen wegens inbreuk op de exclusieve rechten van de auteurs die zij vertegenwoordigt. Als licentieorganisatie is Kopiosto bevoegd om licenties voor de doorgifte van televisieprogramma's te verlenen en de bijbehorende vergoedingen te innen. Het stelsel van contractuele licenties vormt een beperking van het auteursrecht en noch de werkingssfeer ervan, noch de bevoegdheid van de licentieorganisaties kunnen door middel van uitlegging worden uitgebreid ten nadele van de rechthebbenden. Ook kan volgens de algemeen erkende beginselen van procesrecht de procesbevoegdheid van een licentieorganisatie niet worden gevestigd door het verlenen van een volmacht tot procesvoering, maar alleen door de overdracht van het betrokken exclusieve recht. Volgens Telia kan een vordering wegens inbreuk op het auteursrecht volgens de geldende wetgeving alleen worden ingesteld door de oorspronkelijke rechthebbende of door de persoon op wie het recht is overgegaan. In de rechtspraktijk stellen organisaties voor collectief beheer van auteursrechten vorderingen in als gemachtigden of op grond van de aan hen overgedragen rechten.

Toepasselijke bepalingen

Unierecht

15. Om het bij de verwijzende rechter aanhangige hoofdgeding te beslechten, dienen overweging 18, de artikelen 1 en 3 en, in het bijzonder, artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48 te worden uitgelegd in het licht van de artikelen 17 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. **[Or. 7]**

Nationale bepalingen

Bepalingen inzake de procesbevoegdheid

16. De Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (wetboek van rechtsvordering [4/1734]) betreffende procedures voor de gewone rechterlijke instanties bevat geen algemene bepalingen over het recht om in eigen naam een vordering in te stellen. Volgens de uitlegging die in het nationale recht wordt gehanteerd, beschikken de partijen bij de betreffende rechtsbetrekking normaliter over de zogenoemde procesbevoegdheid in juridische geschillen. In de rechtspraak is de opvatting te vinden dat de procespartijen in beginsel niet over procesbevoegdheid kunnen beschikken door aan een derde een status te verlenen waarbij de derde in eigen naam een procedure voert over het recht van een van de procespartijen (zogenoemd verbod om als gemachtigde te procederen, KKO 2018:8, punt 16).

17. Het verbod om als gemachtigde te procederen wordt in de praktijk strikt toegepast en uitzonderingen daarop worden slechts met terughoudendheid toegestaan. Het verbod om als gemachtigde te procederen geldt echter niet absoluut en in de rechtspraak (KKO 2018:8, punten 17 tot en met 18) wordt onder bepaalde voorwaarden een cessie van rechten aanvaardt die de ontvanger het recht geeft om in eigen naam een vordering tot betaling in te stellen, bijvoorbeeld met het oog op de inning van een overgedragen vordering.

18. De nationale wetgeving bevat ook geen uitdrukkelijke bepalingen over wie vorderingen wegens inbreuk op het auteursrecht kan instellen, zoals vorderingen tot het doen staken van inbreuken (§ 56g, in de versie 607/2015 van de auteurswet) of tot nakoming en compensatie (§ 57, in de versie 607/2015 van de auteurswet). Volgens vaste praktijk worden de oorspronkelijke houder van het exclusieve recht waarop de vermeende inbreuk betrekking heeft, of de persoon aan wie het exclusieve recht in kwestie is overgedragen, alsmede de houder van een exclusief gebruiksrecht, geacht over procesbevoegdheid te beschikken in een geschil betreffende een inbreuk op het auteursrecht.

19. Volgens de rechtspraak hebben organisaties die rechthebbenden vertegenwoordigen, de bevoegdheid om vorderingen in te stellen op grond van de exclusieve gebruiksrechten die aan hen zijn overgedragen [**Or. 8**] (KKO 1942 II 192). Dit werd ook beslist voor een zaak waarin het bewijs van de procesbevoegdheid van een organisatie die rechthebbenden vertegenwoordigt, gedeeltelijk onvolledig en exemplarisch was geweest, aangezien het indienen van een volledig bewijs bijzonder moeilijk zou zijn geweest wegens het grote aantal werken en de complexiteit van het bewijs van hun distributierechten, en er geen onenigheid was geweest over de houder van het distributierecht met betrekking tot het soort distributie in kwestie (KKO 1989:87). In strafzaken worden organisaties die rechthebbenden vertegenwoordigen, volgens de rechtspraak van de rechters in eerste aanleg en de rechters in hoger beroep geacht bevoegd te zijn om civiele vorderingen wegens inbreuk op het auteursrecht in te stellen. De leidraad die deze rechtspraak biedt, wordt echter afgezwakt door het feit dat uit de beslissingen over het algemeen niet kan worden afgeleid op welke contractuele regelingen de procesbevoegdheid is gebaseerd. De Korkein oikeus heeft in zijn rechtspraak niet uitdrukkelijk de bevoegdheid beoordeeld van een licentieorganisatie om in eigen naam en zonder uitdrukkelijke machtiging van de auteursrechthebbende een vordering wegens inbreuk op het auteursrecht in te stellen.

Regeling betreffende contractuele licenties

20. Het auteursrecht is een speciaal geregeld onderdeel van de bescherming van eigendom in de zin van § 15, lid 1, van de Grondwet. Eigendom wordt bijvoorbeeld beschermd door het recht op het gebruik ervan en de vrijheid om afspraken te maken over het gebruik ervan, te waarborgen. Dergelijke afspraken zijn onschendbaar, hetgeen betekent dat buitenstaanders zich niet kunnen bemoeien met rechtsgeldig gesloten overeenkomsten.

21. De auteurswet voorziet voor bepaalde vormen van gebruik van werken in een contractuele licentie die een verruimde collectieve licentie is. Volgens § 26, lid 1, van de auteurswet zijn de bepalingen inzake contractuele licenties van toepassing op een overeenkomst betreffende het gebruik van werken van auteurs uit een bepaalde bedrijfstak die is gesloten tussen een gebruiker en een organisatie die talrijke tot deze bedrijfstak behorende auteurs van in Finland gebruikte werken vertegenwoordigt en door het ministerie van Onderwijs en Cultuur is erkend. De erkende organisatie wordt geacht ten aanzien van deze overeenkomst bevoegd te zijn **[Or. 9]** om ook andere auteurs van werken in dezelfde bedrijfstak te vertegenwoordigen. De verkrijger van een verruimde collectieve licentie die door middel van de genoemde overeenkomst is verkregen, mag alle werken van auteurs in die bedrijfstak onder de voorwaarden van de licentie gebruiken.

22. Lid 4 van § 26 van de auteurswet bepaalt dat de door de in lid 1 bedoelde organisatie gedane vaststelling betreffende de uitbetaling van de voor de reproductie van het werk, de mededeling of uitzending daarvan verschuldigde vergoeding aan de auteurs die rechtstreeks door de organisatie worden vertegenwoordigd, of betreffende het gebruik voor gemeenschappelijke doeleinden van de auteurs, ook wordt toegepast op de andere, in lid 1 genoemde auteurs van dezelfde sector die niet rechtstreeks door de organisatie worden vertegenwoordigd.

23. Op basis van een door de licentieorganisatie verleende licentie kan de gebruiker dus ook de werken gebruiken van dergelijke auteurs uit dezelfde bedrijfstak die de betrokken organisatie geen volmacht hebben gegeven om hun rechten te beheren. Een van de doelstellingen van contractuele licenties is het voor gebruikers van werken gemakkelijker te maken om de door de auteurswet vereiste toestemmingen te verkrijgen, met name in gevallen van massaal gebruik van materiaal.

24. Een licentieorganisatie beschikt uit hoofde van haar hoedanigheid van partij over procesbevoegdheid in rechtszaken betreffende licentieverhoudingen, zoals geschillen over het bedrag van de vergoeding die moet worden betaald voor het gebruik, of over andere licentievoorwaarden of de inning van de overeengekomen royalty's.

25. De doorgifte van televisie-uitzendingen is geregeld in het kader van het stelsel van de contractuele licenties van § 25h, lid 1, van de auteurswet, volgens hetwelk een in een radio- of televisie-uitzending opgenomen werk zonder wijziging van de uitzending op grond van de contractuele licentie overeenkomstig § 26 van de auteurswet gelijktijdig met de oorspronkelijke uitzending mag worden doorgegeven met het oog op ontvangst door het publiek. **[Or. 10]**

Noodzaak van het verzoek om een prejudiciële beslissing

26. Bij de Korkein oikeus is een geschil aanhangig betreffende een inbreuk op het auteursrecht, waarin voor de beantwoording van de vraag of de eisende

auteursrechtenorganisatie Kopiosto gerechtigd is in eigen naam een vordering in te stellen, met name de uitlegging van artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48 nodig is, waarbij Kopiosto die in eigen naam een vordering instelt, een collectieve beheerorganisatie is in de zin van artikel 3, onder a), van richtlijn 2014/26/EU. Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie blijkt niet duidelijk of een collectieve beheerorganisatie in de zin van voormelde bepaling, zoals Kopiosto, kan worden beschouwd als een instantie in de zin van artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48/EG.

Achtergrond van de prejudiciële vragen

27. In het arrest SNB-REACT heeft het Hof van Justitie de betekenis en de draagwijdte verduidelijkt van de begrippen „toepasselijk recht” en „toegestaan” in artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48 (punt 30). Het Hof van Justitie heeft verklaard dat het begrip „toepasselijk recht” verwijst naar zowel het relevante nationale recht als, in voorkomend geval, het Unierecht (punt 31). Met betrekking tot het begrip „toegestaan” merkt het Hof op dat dit artikel niet aldus kan worden uitgelegd dat het de lidstaten een onbeperkte speelruimte biedt om instanties voor het collectieve beheer van intellectuele-eigendomsrechten al dan niet te erkennen als personen die bevoegd zijn om in eigen naam te verzoeken om de toepassing van de door deze richtlijn geboden rechtsmiddelen teneinde deze rechten te beschermen. Een dergelijke uitlegging zou deze bepaling, die het recht van deze staten beoogt te harmoniseren, immers tot een dode letter maken (punt 32).

28. Het Hof van Justitie heeft aan de toepassing van artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48 de voorwaarde verbonden dat deze instantie naar nationaal recht wordt geacht een rechtstreeks belang te hebben bij de vrijwaring **[Or. 11]** van deze rechten en overeenkomstig dat recht zich daartoe tot de rechter kan wenden (punt 39).

29. Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie blijkt echter niet duidelijk of dit laatste vereiste van procesbevoegdheid betekent dat de licentieorganisatie over de algemene procesbevoegdheid beschikt, dan wel of het vereist dat het nationale recht uitdrukkelijk bepaalt of anderszins toestaat dat de licentieorganisatie bevoegd is om een vordering wegens inbreuk op het auteursrecht in te stellen. Gelet op het voorgaande bevat de nationale wetgeving geen uitdrukkelijke bepaling betreffende de bevoegdheid van een auteursrechtenorganisatie die als licentieorganisatie is erkend, om in eigen naam een vordering wegens inbreuk op het auteursrecht in te stellen. Overeenkomstig het in de nationale rechtspraak geldende verbod om als gemachtigde te procederen, vloeit uit de hoedanigheid van licentieorganisatie als zodanig niet de bevoegdheid voort van de organisatie om in eigen naam een vordering wegens inbreuk op het auteursrecht in te stellen. De rechtspraak heeft zich niet beziggehouden met de rechtsgrondslag van de procesbevoegdheid van auteursrechtenorganisaties. Uit de rechtspraak blijkt echter dat auteursrechtenorganisaties in individuele gevallen in eigen naam een vordering wegens inbreuk op het auteursrecht hebben kunnen instellen namens de houders van auteursrechten die zij vertegenwoordigen; in de uitspraken is echter

geen expliciet standpunt ingenomen over het vraagstuk van de procesbevoegdheid.

30. Het is evenmin duidelijk of artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48 aldus moet worden uitgelegd dat het beoogt te uniformeren wat moet worden verstaan onder het rechtstreekse belang van een organisatie bij de vrijwaring van de rechten van de rechthebbenden die zij vertegenwoordigt, dan wel of de inhoud van het rechtstreekse belang uitsluitend op basis van het nationale recht moet worden bepaald. Het vereiste van een rechtstreeks belang wordt genoemd in overweging 18 van richtlijn 2004/48/EG. In het arrest SNB-REACT wordt verwezen naar het nationale recht met betrekking tot het rechtstreeks belang (punt 34), hetgeen er op zich op lijkt te wijzen dat het begrip rechtstreeks belang moet worden overgelaten aan een nationale definitie. Anderzijds zouden de opmerkingen over het nationale recht in het genoemde arrest ook kunnen leiden tot de conclusie [**Or. 12**] dat een instantie voor het collectieve beheer van intellectuele-eigendomsrechten die de houders van deze rechten vertegenwoordigt, wanneer zij naar nationaal recht beschikt over de bevoegdheid om zich tot de rechter te wenden om deze rechten te vrijwaren, haar eenzelfde bevoegdheid specifiek moet worden verleend teneinde de rechtsmiddelen waarin deze richtlijn voorziet, af te dwingen (punt 35).

31. Uit artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48, gelezen in samenhang met overweging 18 ervan, blijkt echter niet duidelijk of een collectieve beheerorganisatie een rechtstreeks belang heeft bij de vrijwaring van de in richtlijn 2004/48 bedoelde rechten, louter op grond dat zij gerechtigd is om, enerzijds, krachtens de regeling inzake de contractuele licentie of, anderzijds, krachtens de door de rechthebbenden verleende beheervolmachten, gebruiksrechten op werken te verlenen en, namens de houders van de gebruiksrechten, de aan de rechthebbenden verschuldigde vergoedingen te innen.

32. Gedurende de procedure voor de nationale rechter zijn ook bepaalde vragen inzake eigendomsbescherming gerezen, die van belang zijn voor de beoordeling van het geschil. De parlementaire commissie voor de grondwet, die belast is met het voorafgaande onderzoek van de grondwettigheid van de nationale wetgeving, is van mening dat het stelsel van contractuele licenties de contractvrijheid beperkt van houders van auteursrechten die hun contractuele rechten niet aan de licentieorganisatie hebben overgedragen, hetgeen wettelijke regeling vereist. Voor de in de auteurswet geregelde beperking werden echter aanvaardbare redenen in verband met de bevordering van de vrijheid van meningsuiting en culturele rechten aangenomen. De regeling werd ook evenredig geacht (advies van de grondwetscommissie PeVL 7/2005 vp).

33. Met name wat betreft de vraag naar de procesbevoegdheid

op grond van de hoedanigheid van licentieorganisatie is het niet duidelijk hoe artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48 moet worden uitgelegd tegen de achtergrond van, enerzijds, de in artikel 17 van het Handvest van de grondrechten neergelegde bescherming [**Or. 13**] van eigendom, die zich ook uitstrekt tot de

intellectuele-eigendomsrechten, en, anderzijds, het recht op een doeltreffende voorziening in rechte, dat voortvloeit uit artikel 47 van het Handvest van de grondrechten. Voor zover een licentieorganisatie wordt geacht bevoegd te zijn om in eigen naam een vordering wegens inbreuk op het auteursrecht in te stellen, zou dit ook kunnen worden geacht een beperking in te houden van het met het eigendomsrecht samenhangende recht van een dergelijke houder van een auteursrecht die niet uitdrukkelijk het betrokken recht aan de licentieorganisatie heeft overgedragen, om de rechtsmiddelen die verband houden met zijn exclusieve recht, zelf uit te oefenen. In dit verband moet er rekening mee worden gehouden dat het bij de wet aan de licentieorganisatie verleende recht om licenties te verlenen en te beheren, zich ook uitstrekt tot werken van auteurs die de organisatie geen volmacht hebben gegeven om hun rechten te beheren en te vrijwaren. Bij de beoordeling van de procesbevoegdheid van de licentieorganisatie moet derhalve worden nagegaan welke betekenis de bepaling inzake de bescherming van eigendom in artikel 17 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie heeft. In dit verband rijst de vraag of de toekenning van procesbevoegdheid aan organisatie belast met de toekenning van contractuele licenties in juridische geschillen over inbreuken op het auteursrecht ten aanzien van auteurs die hun exclusieve rechten niet aan deze organisatie hebben overgedragen, een onevenredige inmenging zou kunnen vormen in het recht van deze auteurs om over hun auteursrechten te beschikken.

34. Inmenging in het beschikkingsrecht van de auteur kan gerechtvaardigd zijn om doelmatigheidsredenen. De procesbevoegdheid van de organisatie belast met de toekenning van contractuele licenties kan deze organisatie, als licentieorganisatie, in staat stellen doeltreffender op te treden dan een individuele houders van auteursrechten in het geval van een activiteit die zonder contractuele licentie plaatsvindt en inbreuk maakt op de exclusieve rechten van de auteurs, en vergoeding te vorderen van de schade die hij zelf door dit gedrag lijdt. Voorts kunnen er procedurele voordelen verbonden zijn aan het instellen van een vordering wegens inbreuk op basis van het massale gebruik van werken van talrijke auteurs. Het is onduidelijk in hoeverre dergelijke overwegingen in het kader van een uitlegging kunnen worden aangevoerd als rechtvaardiging voor een beperking van het beschikkingsrecht van een auteur die eigendomsbescherming geniet. **[Or. 14]**

Prejudiciële vragen

35. De Korkein oikeus heeft, na partijen in de gelegenheid te hebben gesteld hun opmerkingen over de inhoud van het verzoek om een prejudiciële beslissing in te dienen, besloten de behandeling van de zaak te schorsen en het Hof van Justitie van de Europese Unie te verzoeken bij wijze van prejudiciële beslissing uitspraak te doen over de volgende vragen:

1. Wordt ten aanzien van organisaties belast met de toekenning van contractuele licenties, die intellectuele-eigendomsrechten collectief beheren, met de procesbevoegdheid om deze rechten te verdedigen, die een belangrijke

voorwaarde voor de procesbevoegdheid overeenkomstig artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48 is, uitsluitend verwezen naar de algemene bevoegdheid om in rechte op te treden of is daarvoor een uitdrukkelijk in de nationale wetgeving erkend recht vereist om in eigen naam een vordering ter verdediging van de betrokken rechten in te stellen?

2. Moet, in het kader van de uitlegging op basis van artikel 4, onder c), van richtlijn 2004/48, de uitdrukking „rechtstreeks belang bij de verdediging van de auteursrechten van de rechthebbenden die zij vertegenwoordigt” in alle lidstaten op uniforme wijze worden uitgelegd met betrekking tot het recht van een collectieve beheerorganisatie in de zin van artikel 3, onder a), van richtlijn 2014/26/EU om in eigen naam een vordering wegens inbreuk op het auteursrecht in te stellen, wanneer

- (i) het gebruik van werken aan de orde is waarvoor een organisatie, zoals een in de Tekijänoikeuslaki (Finse auteurswet) bedoelde organisatie belast met de toekenning van contractuele licenties, uitgebreide collectieve licenties mag verlenen die de licentienemer in staat stellen om ook gebruik te maken van werken van auteurs uit die sector, die de organisatie niet hebben gemachtigd om hun rechten te beheren;
- (ii) het gebruik van werken aan de orde is waarvoor de auteurs de organisatie bij overeenkomst of bij volmacht hebben gemachtigd om hun rechten te beheren, zonder dat de auteursrechten aan de organisatie zijn overgedragen? [Or. 15]

3. Indien ervan wordt uitgegaan dat de organisatie als organisatie belast met de toekenning van contractuele licenties, een rechtstreeks belang en procesbevoegdheid heeft om in eigen naam een vordering in te stellen: welke betekenis moet bij de beoordeling van de procesbevoegdheid, in voorkomend geval in het licht van de artikelen 17 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, worden gegeven aan de omstandigheid dat de organisatie als organisatie belast met de toekenning van contractuele licenties, ook auteurs vertegenwoordigt die haar niet hebben gemachtigd om hun rechten te beheren en dat het recht van de organisatie om een vordering ter verdediging van de rechten van die auteurs in te stellen, niet bij wet is geregeld?

[...] [niet vertaald]. [procedurele aantekeningen]

[...] [niet vertaald] [handtekeningen]

[niet vertaald]